

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főtér 9. szám

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitlárban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 korona.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden soró után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

A VILÁGHÁBORU.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Przemysl 3 erődjét bevettük.

Stryt elfoglaltuk.

Döntő győzelmek az orosz harctéren.

Budapest, jun. 1.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Északkeleti hadszíntér:

A Santól keletre előrenyomult szövetséges csapatokat ma éjjel az egész arcvonalon nagy orosz erők megtámadták. Különösen az Alsó-Lubacowka mentén számra fölényben levő ellenséges erők kísérelték meg az előretörést. Az összes támadásokat az ellenség igen súlyos veszteségei mellett visszavertük. Az oroszok több helyen bomlott sorokban vonultak vissza. Az Alsó-San mentén, Sieniatától lefelé ellenünk intézett orosz támadások megfúszultak.

Eközben Przemysl északi arcvonalán bajor csapatok rohammal elfoglalták a váróvnek 3 erődjét, 1400 embert foglyul ejtettek és 28 nehéz ágyut, köztük 2 páncélost zsákmányoltak.

A Dnyestertől délre Linsingen hadseregének szövetséges csapatai tegnap a támadás folytatásaképpen behatoltak az ellenség védelmi állásába, az oroszokat megverték és Stryjt elfoglalták. Az ellenség visszavonulóban van a Dnyester irányában. 53 tiszt és több mint 9000 főnyi legénység, mint hadifogoly, 8 ágyu és 15 géppuska került a győző kezére. A Pruth mentén és Orosz-Lengyelországban a helyzet változatlan.

Dél nyugati hadszíntér:

A folgaria-lavaronei fensíkon megindult ágyuharc és a karinthiai határon, valamint Karfreit körüli terepen keletkezett kisebb harcok tovább folynak.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az oroszok végzete betelt.

Óriási sikerek mindenütt.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, jun. 1.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A franciák Neuville-től délre május 30-ikán szenvedett vereségük után feljebb északra tegnap új áttörést kíséreltek meg. Támadásuk, mely 2 és fél kilométer széles arcvonalon levő állásaink ellen irányult, nagy veszteségeik mellett többnyire már tűzünkben összeomlott, csak Souchez-től nyugatra került szuronyrohamra a sor, amelyben mi maradtunk győztesek. A Bois de Pretreben sikerült csapatainknak a tegnapelőtt elvesztett árokrészeket legnagyobb részben visszahódítani. Az ellenség újból igen jelentékeny veszteségeket szenvedett.

Az arcvonal többi szakaszán tüzérségünknek néhány örvendetes sikere volt. A Nourmelon le Grandetől délre a francia táborba esett teli találat következtében 300—400 ló elszabadult és minden irányban szerterohant. Számos jármű és automobil a lehető leggyorsabban eliramodott innen. Menhoul-tól északra és Verduntól északkeletre az ellenséges lőszer-raktárak levegőbe repültek.

Válaszképpen Ludwighsafen nyílt város bombázására, ma éjjel a londoni hajógyárakat és a dokkokat kkiadósan bombáztuk. Ellenséges repülő-
lők ma éjjel Ostendét bombázták, több házat megrongáltak, de egyéb kárt nem okoztak.

Keleti hadszíntér:

Ambotennél, Libautól keletre 50 kilométernyire német lovasság a negyedik orosz dragonyosereget megfutamtotta. Szawle környékén ellenünk intézett ellenséges támadások eredménytelenek voltak. A májusi zsákmány a következő: A Nyementől keletre 24,700 fogoly, 16 ágyu, 47 géppuska. A Nyemen és Pilica között: 6943 fogoly, 11 géppuska és 1 légi jármű.

Délkeleti hadszíntér:

Przemysl északi vonalán bajor csapatok tegnap a 10., a 11. és 12. számú erődöket (Dunkovicénél és attól nyugatra) az őrségnek 1400 emberből álló maradványával és 2 páncélos, 18 nehéz és 5 könnyű ágyut kitevő tüzérségi felszerelésével együtt rohammal elfoglalták.

Az oroszok megkísérelték végzetüket Jaroslautól keletre ellenünk intézett tömegtámadásokkal elhárítani, minden erőlködésük azonban eredménytelen maradt. Az elesettek borzalmas tömege borítja arcvonalunk előtt a csatateret.

Linsingen tábornok hadseregével a zwinini győzők, a Bothmer bajorjai és pomerániaiak a nagyon megerősített Stryj helységet rohammal elfoglaltak és a város mellett és attól északnyugatra az orosz állásokat áttörték. Eddig 53 tisztet és 9182 főnyi legénységet fogtunk el, 8 ágyut és 15 géppuskát zsákmányoltunk.

A mi fiaink.

— jun. 2.

A 6-ik hadtest Gorliczénél kezdte mostani történelmi útját és azóta zászlóit diadalmasan lobogtatva viszi előre a visszahódított galíciai földön. A hivatalos jelentések, amelyek a galíciai világtörténelmi siker részleteit közlik, a hatodik hadtest dicsőreált sűrűn zengik és hirdetik világgá, mint a magyar fiuk nagyszerű dicsőségét.

A hatodik hadtest a miénk, jelentős része a mi fiainkból áll, zempléni, miskolci, borsodi, he-

vesi, abauji fiukból kerül ki. A kassai hadtestben vannak a mi tizes honvédek is, akiknek vitézsége, haláltmegvető bátorsága, mindent akadályt elseprő harci lendülete előtt a német hadvezetőség is kivételes dicsőreált hódolt.

A hatodik hadtest most Przemysl előtt áll és vasöklökkel döngeti a kapukat, amelyeket a minden hősiességet legyűrő éhség nyitott ki ellenségeink számára. És az orosz, amely diadalmában vonult be március 22-én a kiéheztetett várba, ma reszketve várja a hősokeket, kik végigsöprik a bitorolt földet és mennek elszánt

harcokban visszavenni a vak véletlentől egyszer ellenséges kézre juttatott területeinket.

A hatvanötösök, a tizes honvédek, a tizenötös huszárok és a tizenhetes ágyusezred mind a hatodik hadtestben harcolnak és nekik is szól az a ragyogó dicsőreált, amely hivatalos helyről illeti napról-napra a hatodik hadtestet. A győzelmes utban tehát, amelyet katonáink most Galiciában megtesznek, Zemplénből és Ujhelyből sorozott, a békeidőkben köztünk élő hősokeknek is jelentős részük van. Elitje a hadseregnek ez a hadtest, amelynek zászlói előtt reszketve bujnak a föld alá

vájt oduikba az oroszok, fegyvereik zengésének hallatára rémülten csapják össze tenyereiket imádságra, térdelve hullanak a véráztatott földre, melyen elsőnek a szabadítók közül a mi fiaink és német szövetséges testvéreink jelentek meg.

Akármilyen fájdalmas, nehéz, áldozatokat is követel tőlünk ez a nagy leszámolás, a fájdalomnál, a szenvedésnél is erősebbnek kell lenni lelkünkben a büszkeség érzésének, amelyet fiaink dicsőségének dicsőreált érzésének. — Nekünk ujhelyieknek sok feljegyezni valónk lesz, ha egyszer elkövetkezik az ideje, hogy a véres éra-

dás elül és visszatér az élet a régi medrébe. Ujhely annalesinek legesillogóbb lapjai lesznek, a melyeken minden időkre, a késői nemzedékek tanulságára meg fogják örökíteni azt a csodálatos, páratlan vitézséget és áldozatkézséget, amelylyel e város és e vármegye minden fia életét, ifjuságát elvitte a harcokban, a melylyel a mi igaz nagy ügyünk szolgálatába hajtotta testének és lelkének minden drága javait.

A hatodik hadtest dicsőségének fénykévéjéből a mienk sok ragyogó sugár, mely bevilágít majd a késői idők történetébe is. Az iskolákban fogják tanítani, nagyapák fogják szőkefürtű serdülő kis unokáiknak mesélni, hideg téli estéken a kandalló piros tűzénél fogva legendákat elmondani a falu népei a mi hőseinkről, az ujhelyi és a zempléni fiukról. Mesék és édes-bus magyar nóta viszik majd szájról-szájra, tanyáról-tanyára, apáról-fiúra, hogy egyszer, amikor rászabadult a világra a háboru vért szomjazó kegyetlen ördöge, a Sátorhegy alatt békés, szelid embereket hősökké avattak az idők és letéve a békés munka szerszámaikat, elmentek a mi drága büszke fiaink fegyverrel az új történelem számára véres mesgyéket vágni.

Az ujhelyi r. k. egyház új lelkipásztora.

Payer Ferencz hivatalba lépett.

Az egyháztanács tisztelgése.

— jun. 2.

Sátoraljujhelynek és vidékének legnagyobb egyházában ugyszólván észrevétlenül, minden zaj és a legesélyesebb pompa nélkül foglalta el ennek az egyháznak új lelki vezetője nagynevű elődjének helyét: és amidőn ezt regisztráljuk, egyben mindjárt a legnagyobb elismerésnek s az általános felfogás helyeslésének kell kifejezést adnunk Payer Ferencz hivatalbalépésének a mai időkhöz és speciális viszonyokhoz annyira hozzáillő és méltó módja felett.

Amidőn az ujhelyi r. k. egyház új lelki pásztora a vérzivataros időre, a mindent betöltő világháborúra való tekintettel maga szabta meg díszes és fontos állása elfoglalásának ezt a módját s maga kérte, hogy a hívek és az egyház mellőzzenek minden ünneplést, minden pompát, — ami egyébként az ily nagy egyház vezetőjének installációját megilletné, — akkor Payer Ferencz már első ténykedésével kiváló finom érzékről és fennkölt gondolkozásról tett tanúságot.

Az új lelkészt, kinek tevékenységét még közelebbről nem ismerjük, szívesen üdvözljük zajtalan helyfoglalása alkalmából. Hogy benne minden megkívánható szép és jó tulajdonságnak meg kell lennie, azt mi sem igazolja jobban, mint az, hogy a felsőbb egyházi hatóságok őt egy oly kiváló és érdemes elődnek örökébe ültették, mint a boldog emlékeztető Bessenyei István.

Hogy ki volt Bessenyei István a katolikus egyháznak s különösen az ujhelyi katolikusoknak, arra immár felesleges szót ejtenünk, annyiszor méltattuk e lapok hasábjain az ő hervadhatatlan érdemeit, — hogy többet ne mondjunk, a templomépítést, mely évtizedeken át vajudott, míg végre ő

dülőre vitte, az egyház anyagi ügyeinek általa történt teljes konszolidálását s a közoktatásügy terén kifejlesztett páratlanul lelkes és eredményes tevékenységét. Vallás- és pártkülönbség nélkül tudta és tudja azt is róla mindenki, hogy minden tétlenségben csak a jóindulat és a melegen érző jó szív vezérelte. És az elhunyt ősz főpap még számos szép tervvel volt eltelve, amint azokat többször kifejtette, — de a halál ezeknek megvalósításában megakadályozta.

Egy ily előd helyére került Payer Ferencz, akinek személye és egyénisége iránt bennünket is a legjobb remények töltöttek el s akiről bizony hisszük, hogy amint beszédében maga is kifejezésre juttatta, mindenütt és mindenben Bessenyei István nyomdokain fog haladni.

Kétségtelen, hogy az új lelki pásztornak minden kvalifikációja meg van ahhoz, hogy ezeket a reményeket valóra váltsa. Már az első megjelenésre egy nagyon szimpatikus, tetőtől-talpig lelkipásztor ismerzik meg benne, akiről eddigi működése nyomán tudjuk azt is, hogy az oktatásügy iránt is kiváló fogékonyságot táplál s mint adminisztrátor is elsőrangú. Az utóbbi években, mint a sátoraljujhelyi kerület esperese fontos pozícióban állotta már meg a helyét s egyháznak nagy szolgálatokat tett.

Szívesen üdvözljük tehát az ujhelyi r. katolikusok új lelki vezetőjét, óhajtuk, találja ő is jól magát a mi körünkben; mi mindnyájan azon leszünk, hogy őt támogassuk és magasabb feladatainak megoldásában segítségére legyünk.

Az új plébános, amint már említettük, hivatkozott arra, hogy most nem olyan időköt élünk, aminkben installációs ünnepeknek helyük lenne s ezért minden ünneplés mellőzését kérte. A híveknek pünkösdi ünnepén mutatkozott be, amidőn magas szárnyalású szent beszéddel tartotta meg beköszöntőjét, melyben meleg szavakkal méltatta nagynevű elődjét, — majd pedig segédlettel szent misét celebrált.

Az ünneplések tehát mellőzve lettek, mindazonáltal az egyes testületek és az egyházhhoz tartozó körök így is igyekeztek tiszteletüknek kifejezést adni. Így elsősorban az egyháztanács, amely az elmúlt vasárnapon megjelent és tisztelgett az új lelki pásztornál.

A nagy számban együtt volt tanácsstagok részéről dr. hódosi Kiss Ernő főgondnok üdvözlötte Payer Ferenczet. Esetelte azt a nagy veszteséget, mely az ujhelyi r. k. egyházat Bessenyei István halálával érte s a mely szinte pótolhatatlannak látszott, — reményének adott azonban kifejezést, hogy a nagy előd öröke méltó kezekbe került, amire garancia Payer Ferencz multja és eddigi tevékenysége.

Az új plébános szép beszédben válaszolt s kifejtette, hogy mindenben nagy emlékeztető elődjének, — kinek bizalmát birmi életében szerencsés volt, — szellemében és nyomdokain kívánja vezetni az egyházat.

A szép beszédet az egyháztanács tagjai nagy tetszéssel és lelkesedéssel fogadták.

Mint tudjuk, a többi egyházi intézményeknek, egyesületeknek, stb., tisztelgése holnap, Ujnapján fog az új lelki pásztor előtt végbemenni.

HIREK.

— **Buza József őrnagy meghalt.** Mint részvétellel értesülünk, Buza József, a 10. honvédezzred őrnagya, ki a legutóbbi hetekben a harcúterén volt, az ott kiújult súlyos betegsége következtében Budapest egyik szanatóriumában elhunyt. Halála Ujhelyben és Zemlénvármegyében széles körökben kelt részvétet.

— **A mádi plébánia.** A megyéspüspök a Payer Ferencz sátoraljujhelyi plébánossá történt kinevezésével megüresedett plébániára Vasskó József zborói esperes-plébánost nevezte ki.

— **A kassai gyorssegély akció.** Az oroszultá vidék iuségeit segélyező kassai gyorssegély akció javára fizettek be újabban a „Kassai Jelzőlogbank”-ban a következő nemesemberbarátok: Sziklay Ede főispán és neje 100, Edelény Árpád kir. tanácsos és neje 60, Wirtschaffter Pál 40, Vlahovszky Simon és neje 20, Wlaszlovits Gusztáv, Stoósz 20, ifj. Haltenberger Béla 20, Klausner Salamon 20, dr. Roth László 10, Mohr Béla ág. ev. lelkész 6 korona (és természetbeni adomány). A legutóbbi napokban ismét egybegyűlt s kiegészítésképpen bevásárolt élelmiszerek, mint liszt, hüvelyesek, zsiradék, cukor, ruhanemű, fűz, edények, butor-darabok stb. most expedáltak három katonai társzékkel **Stropkóra**, ott s a környéken leendő szétosztás végett. Nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy mindig bőkezű Franck Henrik Fiai kassai pótkávégyáros cég újból 30 kgr. „Enriko” kávé, Baán Bertalan bankfőnök pedig 100 kgr. finom kockacukrot adományozott, amelynek felerősze a sáros megyeieknek, a másik fele pedig Stropkónak jutott. A kassai gyorssegély akció ezzel be is fejezte áldásos működését s a legközelebbi napokban részletesen és nyilvánosan fog beszámolni eredményéről. Fogadják a nemeslelkű adakozók addig is a gyorssegélyben részesültek leghálásabb köszönetét.

— **Szalay Lőrinc meghalt.** Mint részvétellel értesülünk, Szalay Lőrinc nyug. pénzügyi tanácsos, ki huzamosabb ideig Ujhelyben számvevőségi főnök volt, Beregszászon 64 éves korában elhunyt.

— **A hadikölcsönjegyzés.** Mint értesülünk a Sátoraljujhelyi Polgári Takarékpénztár és Hitelegylet saját tárcája részére 50,000 koronát jegyzett a II. hadikölcsönből és nevezett intézetnek a Magyar Általános Hitelbank kassai fiókjához továbbított hadikölcsön jegyzése, mely készpénzbevitellel eszközöltetett, eddig 160,000 koronát tesz ki.

— **Az ujhelyi postai cenzura.** Idevonatkozó multkor híreinkre vonatkozólag a következő levelet vettük:

Becsés lapjának folyó év 44. számában a hírek rovatában „Meddig tart még a levelek cenzurálása” alatti közleményre úgy a magyar posta jó hírnevének, mint a vezetésem alatt álló posta- és táviradivatalnak érdekében van szerencsém a tekintetes Szerkesztőséget értesíteni, hogy a levelezések továbbítása a cenzurálás miatt számottevő késedelemmel nem jár. A cenzuráló bizottság humanus és kötelességtudó vezetőjével ugyanis

kezdettől fogva oly megállapodásra jutottam, hogy a nap folyamán feladott, illetve érkezett levelezés még az napi cenzurálás után más nap továbbítását illetve kézbesítést nyer és így csakis 24 órai késedelemről lehet szó, mely késedelem is jórészt a kedvezőtlen vasuti járatoknak tudható be.

Meg keli jegyeznem ezuttal azt is, hogy az itt feladott összes levelezések cenzurálás alá esnek, ellenben csakis a mezőlaborc—sátoraljujhelyi, varannó—töketerebesi és csap—sátoraljujhelyi vonal mentén fekvő állomásokról érkező levelezések kerülnek cenzurálás alá.

Fogadja a tekintetes Szerkesztőség nagyrabecsülésem kifejezését. Gerő Alfréd, hivatalvezető.

— **Értesítés.** A homonnai magy. kir. áll. polgári fiúiskolába az 1914/15. tanév elején beírt rendes tanulók az 1915/16. tanév kezdetén a tokaji áll. polgári fiúiskolában jelentkezhetnek **díjtalanul** vizsgálatra a nm. vall. és közoktatásügyi m. kir. Miniszter ur. f. évi 45129. sz. rendeletéből kifolyólag. Mindazok, akik a hivatkozott miniszteri rendelet értelmében vizsgálatot óhajtanak tenni, a f. évre esedékes és még hátralevő tandíját a vizsgálatra jelentkezés alkalmával lesznek kötelesek lefizetni a tokaji polgári iskola igazgatójánál. Cseh Elek igazgató.

— **Az Eternit-Művek Hatschek Lajos cég** a második hadikölcsönre ismét egy millió koronát jegyezt. E vállalat tehát az első hadikölcsönre történt ugyancsak egy millió koronás jegyzésével együtt, immár összesen két millió koronával részesedik a hadikölcsönben.

— **Olcson eladó** egy jó karban levő „Normal Cabinet” szobagőzfűrdő és három íróasztal. Hol? megtudható a kiadóhivatalban.

Főszerkesztő és lapfőlapdos: **Éhlert Gyula**
Felolós szerkesztő: **Teleky Sándor.**

HIRDETÉSEK.

Klein József
szobafestő, tapétázó és mázoló
Sátoraljujhely
Rákóczi-utca 63. szám a.
**I-só rendű modern
kiviteli. Legfinomabb
belső- és külföldi anyagok.**
Telefon szám: 22.

Feladási hirdetmény.

A Gróf Hadik-Barkóczy hitbizományi uradalom tulajdonához tartozó és Zemplén megye Szécsmező község határában fekvő 168 kat. hold kiterjedésű „Nyemeczka” nevű tölgyerdő faállományának tövön való eladása iránt 60,000 korona becsár mellett a folyó évi július hó 7-dikén délelőtt 11 órakor, az uradalmi erdőhivatal irodájában, Varannón, írásbeli zárt ajánlatok útján nyilvános árverés fog tartatni.

A szóban forgó erdő tölgyfaállománya bánya- és tűzifa termelésre alkalmas és a szécsmezői vasuti állomás közelében lapályon, az állami ut mellett fekszik.

Varannón, 1915. évi május hó 26.

Uradalmi erdőhivatal.